

Край Каварна шум се вдига, падат перки и... глави

Текст: Иван Рачев

„Кризата не е аргумент срещу големите енергийни проекти, а по-скоро е в тяхна полза. Ако може да има локомотив за българската икономика, това е енергетиката“, заяви президентът Георги Първанов в интервю за в. „24 часа“, публикувано на 22 януари т. г. Според него енергийните проекти са „по-добрата инвестиция в икономиката, отколкото инвестициите в пътната инфраструктура, защото „освен енергийната сигурност, тези инвестиции означават и много заетост, и сигурност в най-широкия смисъл... Когато имаш атомни централи и през теб минава мрежа от газопроводи и петролопроводи, всички имат интерес да пазят сигурността на тази държава.“

Тъй рече държавният глава и още същия ден радостната новина обходи света: „Правителството отстъпи пред инвеститорите и се отказа от идеята за временен мораториум върху проектите за производство на енергия от възобновяеми източници“.

За да разсее и последните облаци на съмнение, министърът на околната среда и водите Нона Караджова обясни (пак на 22 януари) за какво иде реч: „Констатирани са редица нарушения на екозаконодателството. Налице са прекалено много намерения за вятърни и соларни паркове, но те са непосилни за енергийната система и са ненужни за потреблението на страната.“ И уточни: „Няма да се преустановява приемането на заявки за нови съоръжения, но ще се въведе много по-стриктен контрол и ще има нови изисквания към инвеститорите...“.

„След дъжд качулка!“, „От умрял писмо!“, „На потника ръкавите!“ Както и да бъде описано съдържанието на горните няколко реда, все тая: по данни на съответните служби в момента проектната мощност на всички разрешени ветро- и фотоволтаични паркове е поне 40 пъти по-голяма от актуалните възможности на националната електропреносна мрежа. Кое то означава едно-единствено „нещо“: обладани от идеята да спечелят много и завинаги, стотици „крупни“ инвеститори са се постарали да купят

или наемат земя, да прокарат проектите си през ситната цедка на компетентните органи и... да застигат в очакване на белите господари. Тоест на бизнесмените, които ще откупят проектите (независимо от тяхната цена), за да материализират собствената си мечта: да направят много и лесни пари в банановата република България. Ако не им мине път някоя елитна фигура от подземния свят, разбира се. Или пък... обилно колосана „бяла якичка“...

От дружба на дружба и от трън на глог

Днешната ни история започва някъде през 2003 г., когато германският рок музикант и продуцент от български произход Неди Джон Крос се запознава с кмета на Каварна Цонко Цонев и с двама бизнесмени: строителния предприемач Даниел Славов от Варна и Славян Теофилов – крупен хотелиер на „Слънчев бряг“.

Истинското име на Крос е Неделчо Алипиев. Роден е в Пазарджик през 1966 г., но от тригодишен живее в Източен Берлин, защото майка му и баща му постъпват на работа в Берлинската опера.

Наследствено „обременен“, Неделчо от малък започва да се занимава с музика, но на съвършено различно поприще: хеви метъл. С обединението на Германия изгрива и звездата на Алипиев. Отначало прави собствена банда – „Silent Madness“ (в превод „тиха лудост“, „тих ужас“, „тих бяс“), а по-късно отваря и две звукозаписни студия – в Германия и в Лихтенщайн.

В средата на 90-те години на миналия век той решава да опита някакъв бизнес в родината, но не постига нищо съществено. Едва в началото на XXI век хоризонтът пред него започва да се прояснява, защото приятелят му от детската градина Вернер Дивалд, вече е важна клечка в „Енертраг“ АГ (Enertrag GmbH) – една от водещите немски фирми в енергетиката.

Първата стъпка към успеха е направена през декември 2003 г., когато в София е регистрирана фирмата „Универсум Енерджи“ ООД, чрез която „Енертраг“ трябва да влезе в енергийния бизнес на България.

Кой знае защо обаче при регистрацията на „Универсум Енерджи“ Неделчо Алипиев прави странен ход: той остава само управител на фирмата, а за съсобственици „назначава“ петима свои приятели, неизкушени от големите пари. Трима от тях са българи – Недялка Николова, Емануил Анастасов и Кирил Николов. Другите двама са германци: Марио Оберлендер – който си вади хляба с производството на колбаси, и Зьорен Квозиг – който открай време си има проблеми с германските власти на тема дрога и проститутки. А каузата, заради която на бял свят се появява „Универсум Енерджи“, е повече от фундаментална: бизнес с електроенергия, добита от алтернативни източници.

Миг небрежност, после цял живот... прецакан!

Откъдето и да го погледнем, човекът, запознал Неделчо Алипиев с градоначалника Цонко Цонев, Даниел Славов и Славян Теофилов е... гениален. Кметът на Каварна умира да направи града си рок столица на Европа. Недялко Алипиев е в състояние да докара световния поп и рок, защото е приятел не само с легенди като „Хелюин“, „Рамщайн“ и „Акsept“, но и с десетки европейски промоутъри и мениджъри. А пък Славов и Теофилов имат реална възможност да финансират благородното начинание.

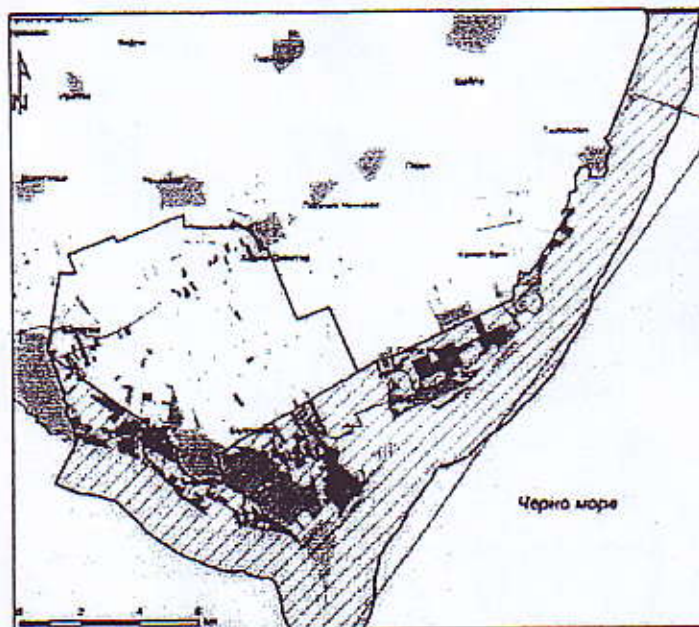
Другата сюжетна линия също не е за пренебрегване. Районът на Каварна е признат за едно от най-перспективните места в Европа, където с малки инвестиции можеш да натрупаш десетки и стотици милиони чрез добив на електроенергия от вятър и слънце. А Недялко Алипиев, както вече стана дума, разполага с много пряка и много топла връзка с германския енергиен гигант „Енертраг“ Гмбх.

И реденето на доминиото започва.

През февруари – март 2004 г. „Универсум Енерджи“ печели конкурси и подписва два договора с община Каварна за изграждането на ветроенергиен парк в село Българево. Площта, върху която фирмата ще строи, е 4000 декара. Срокът, след който общината става едноличен собственик на съоръженията, е 99 години. Първоначално генераторите (с мощност от 2 мегавата всеки) са десет, но по-късно волята на каварненските общинари търпи „революция“ и днес всички с нескрита гордост говорят, че край Каварна ще бъдат изградени... 25 „перки“. През декември същата година Софийският градски съд вписва като съдружници в „Универсум Енерджи“ Даниел Славов и Славян Теофилов. А през пролетта на 2005 г. схемата сработва и

Каварна наистина „тръгва“ по... алеята на славата:

5 май – „Назарет“, 3 юни – „Саксън“, 20 август - Аксел Руди Пел, 26 август - „Дистрикшън“....
 Една година след първия рок концерт, Варненският окръжен съд регистрира фирмата „Юниверсум Ентъртейнмънт БГ“ ООД. Нейни собственици са Даниел Славов и Славян Теофилов, а управители - Неделчо Алипиев и един от хората на Славов - Виктор Нейчев.
 Проектът, заради който е създадено дружеството, е кръстен „Чудовищата на рока“ и с право може да бъде наречен уникален: от 1 до 10 август 2006 г. под Аспаруховия мост в черноморската столица 74 групи от цял свят ще свирят денонощно на три сцени. Предвижда се събитието да кандидатства за вписване в книгата на рекордите „Гинес“, а предварителните сметки сочат, че Варна освен слава ще спечели и много пари – около 5 млн. евро.
 В средата на юли 2006 г. обаче гръмва страхотен скандал: рок маратон няма да има. Местните медии разпъват на кръст Неделчо Алипиев, а той обяснява провала с... капризите на общинарите, проявени в последния момент:
 - отказ от ангажимента за осигуряване на охрана;
 - забрана за продажба на бира по време на масови мероприятия през целия летен сезон (!?);
 - налагане на времеви рамки, в които да тече рок маратонът (примерно – от 10 до 21 часа), с което договорът с издателите на „Гинес“ пропада;

Инвестиционни проекти в ОВМ Каварна към май 2008 г.

Легенда

- Ветроенергийна централна станция
- Слънчева енергийна централна станция
- Землен участък за селскостопанска дейност
- Горски участък
- Обществен териториален обект
- Индустриална зона
- Защитена зона
- Воден обект
- Пътен участък
- Железопътна линия
- Други обекти

- създаване на административно звено, което да се занимава с общинските „рок дела“;
 - ултиматум, че или председателят на общинския съвет и лидер на варненските социалисти Борислав Гуданов ще стане патрон на „мероприятието“ и ще го открие с прочувствена реч, или няма да има маратон...

Вместо пари от вятър, пари на вятъра

Веднага след провала на грандиозното начинание собствениците на „Юниверсум Ентъртейнмънт БГ“ – Даниел Славов и Славян Теофилов, тръгват да „избиват“ загубите, както те си знаят. И то по съвсем странична (уж) линия. На 20 октомври 2006 г., те пререгистрират „Универсум Енерджи“ на три свои офшорни компании „Морен лимитид“ и „Пърсел интернешънъл лимитид“ (Делауеър, САЩ) и „Харгет енд ко“ (Сейшелски острови). Неделчо Алипиев продължава да фигурира като управител на дружеството, но година по-късно мястото му е заето от Славян Теофилов. Затынал в дългове заради проваления рок маратон и набиращия скорост ветропарк, през следващите две години и половина Неделчо Алипиев продължава да работи за „каузата“. Крепи го мисълта, че с неговия приятел Вернер Дивалд са подредили нещата брилянтно: „Енертраг“ хем купува каварненския проект, хем налива пари в още три ветропарка край Добрич.
 За целта от края на 2007 г. до началото на 2009 г., са регистрирани и пререгистрирани поне седем-осем фирми, носещи в наименованията си заветната дума „Енертраг“. Техен едноличен собственик е германският концерн, а съуправители са Вернер Дивалд и Неделчо Алипиев. През април 2008 г. НЕК подписва с „Универсум Енерджи“ предварителен договор за изграждане на подстанция, която да „върже“ ветропарка към националната електропреносна мрежа. А в средата на годината се появява още един стратегически инвеститор – австрийският енергиен гигант EVN, който има готовност не само да плати всички досегашни масрафи, но да извади още 100 млн. евро за довършване на проекта. ▶

► Кой, кога и къде е водил преговорите по сделката не е ясно и не е чак толкова интересно. По-важни са крайните резултати.

- октомври 2008 г.: Вернер Дивалд е вписан като управител на „Универсум Енерджи“, заедно със Славян Теофилов;

- декември 2008 г.: на бял свят се появява дружеството, което от тук нататък ще стопанисва ветропарка край Каварна - „EVN – Енертраг Каварна“ ООД, в което австрийците държат 70%, от дяловете, а германците – останалите 30 процента.

- 25 март 2009 г.: Славян Теофилов е освободен като съуправител на „Универсум Енерджи“, а на негово място е назначен бившият вече приятел на Неделчо Алипиев - Емануил Анастасов;

- 17 юни 2009 г.: Вернер Дивалд също е освободен като съуправител на „Универсум Енерджи“ ООД;

- 18 юни 2009 г.: Емануил Анастасов в качеството си на единствен управител на „Универсум Енерджи“ подписва договор за особен залог на търговско предприятие с офшорната фирма „Рокмиър лимитид“, регистрирана на Сейшелските острови. Причината е, че от април 2007 г. „Универсум Енерджи“ дължи на офшорката 3,7 млн. евро по договор за консултантски услуги около ветропарка край Каварна. Падежът е с 10-дневен срок след получаване на парите от продажбата на ветропарка.

Седмица по-късно EVN плаща каквото трябва да плати, за да сложи ръка на ветропарка край Каварна. И... всъщност, с изключение на Даниел Славов и Славян Теофилов,

най-после осъзнават голата и много тъжна истина – че са прецакани по ред на номерата.

Като се започне от Неделчо Алипиев, когото Даниел Славов, Славян Теофилов и Вернер Дивалд тихомълком изхвърлят от всички фирми, в чието създаване и управление през годините е участвал, мине се през човека на „Енертраг“ в България - Вернер Дивалд, който се е надявал на своя си процент от сделката, и се стигне до стратегическия инвеститор EVN, защото през октомври 2009 г. по-нататъшното строителство на ветропарка е спряно със заповед на директорът на варненската екоинспекция Синан Мехмед, в която се казва: „Проектът няма оценка за съвместимост с екологичната мрежата „Натура 2000“ и попада в защитената зона за птици „Калиакра“, която беше обявена със заповед на министъра на околната среда и водите Нона Караджова...“
Къде е интригата в цялата тази галимация? Ами в прощичкия факт, че реалните собственици на „Универсум Енерджи“ и на заложилия кредитор – офшорката „Рокмиър лимитид“, която прибира 3,7 млн. евро по договор за консултантски услуги около ветропарка край Каварна., са едни и същи: Даниел Славов и Славян Теофилов. ■

Докато му „драснат“ призовката, Дидо Дънката драсна в чужбина

Текст: Стефан Ташев

Екзотичният прякор Дидо Дънката изплува покрай трагедията с българския кораб „Елена“ в края на 2003 година. Тогава 32-годишният моряк Петър Попов уби двама от механиците – 57-годишният Пейчо Симеонов и 34-годишния Иван Аргиров, рани капитана Стоян Нинов и взе за заложници останалите 10 души от екипажа.. По данни на Национална служба „Гранична полиция“, корабът е напуснал варненското пристанище на 19 ноември и е потеглил празен към грузинското пристанище Потн. Според източници от пристанище Варна обаче корабът е бил натоварен със скрап и десет 40-футови контейнера контрабандни цигари. На 30 ноември авария в машинното отделение „закотвя“ кораба на около 160 километра от Варна и го откъсва за три денонощия от света. Основната версия, по която започна работата следствието изглежда като сюжет на

холивудски трилър: капитанът получава тайна заповед да се освободи от контейнерите с контрабандни цигари и да потопи кораба в открито море заради застраховка от 500 000 долара. Един моряк обаче случайно разбира за пълнения план, изправя се срещу капитана и, след като не успява да предотврати престъплението, прави опит да вземе нещата в свои ръце. В края на „филма“ спецчасти на военно-морските сили превземат кораба и го прибират във Варна. А междувременно, дали по време на инцидента, или в суматохата около посрещането

„някой“ ловко открадва... два контейнера с близо 1 млн. кутии цигари.

Пак според източници от пристанище Варна мистерия около „Елена“ няма, защото става дума за класически контрабанден канал, организиран от Дидо Дънката. По документи цигарите са транзитен внос – през Варна за Потн. В открито море обаче те се преговарват на друг кораб, след което или влизат обратно в България като чиста контрабанда, или заминават директно за Великобритания. Става дума за скъпи марки - „Регал“, „Суверен“, „Бенсън енд Хеджес“, „Питър Стивънсън“. Усилията си заслужават, защото един 40-футов контейнер събира 500 000 кутии, всяка от които на Острова струва над 5 паунда. Тоест - ако приемем, че от кутия аферистите печелят по 2 евро,

от всеки контейнер те заработват... 1 млн. евро.

В пресата тогава Дънката бе обявен за „едни от крупните контрабандисти през последните 7-8 години. Работил е за Методи Методиев-Мето Илиянски и Константин Димитров-Косъо Самоковец. Дори бил равен с тях и продавал цигари на Иван Тодоров-Доктора“. Според спецполицаян през 90-те години на миналия